

EM 2021/7

28/9-2021

Jens-Frederik Nielsen

Forslag til Finanslov for 2022

(Naalakkersuisoq for Finanser og Indenrigsanliggender)

(1. behandling)

Jeg havde faktisk glædet mig til at læse Naalakkersuisuts første finanslovsforslag. Jeg havde forventet, at man ville kunne se en plan for landet. Måske endda nogle nye og fremadrettede visioner. Men jeg blev skuffet.

Finanslovsforslaget er, hvad jeg vil kalde harmløst. Der er ingen politiske visioner. Der er intet andet end drift. Manglen på nye initiativer er enorm, og hvis ikke vi sammen får ændret på det, så vil der være tale om, at vi spilder et år.

Vi må således forstå på Naalakkersuisut, at der ikke kommer en skattereform. Den kommer senere. Vi må forstå, at der ikke er afsat nye penge til bekæmpelse af omsorgssvigtede børn. Det kommer senere.

Dette bare for at nævne to åbenlyse eksempler.

Det er som om, at alting er udskudt til senere i håb om, at der lige pludselig kommer flere penge, så det hele bliver lidt nemmere for Naalakkersuisut, og så man ikke er nødt til at prioritere, effektivisere og spare.

Men sandheden er desværre, at der med al sandsynlighed ikke kommer flere penge. Noget af det er Naalakkersuisuts egen skyld – noget af det skyldes udefrakommende forhold.

Lad os tage det sidste først. COVID-19 er ikke en sygdom vi helt slipper for endnu. Det betyder mindre rejseaktivitet, og dermed færre turister til landet. Vi kan håbe på, at det vender, men det er tvivlsomt om vi med det samme kommer tilbage til niveauet før COVID-19. Men vi har da lov at håbe.

Verdensmarkedspriserne på fisk ser ud til at være nedadgående, hvilket vil betyde mindre indtjening både til den enkelte fisker og til landskassen. Det er skidt for vores økonomi.

Igen; vi kan håbe, at det ikke går så galt som det ser ud til, men det er nu en gang farligt at basere en økonomi på håb.

Herudover er det en kendt sag, at Naalakkersuisuts handlinger betyder nul olieeftersforskning og resten af råstofindustrien står også lidt i dvale, da Naalakkersuisut har fremsat et ganske vidtgående forslag omkring radioaktive stoffer. Det betyder naturligvis, at aktiviteten på dette vigtige område ikke bliver så stor som

den ellers kunne have været. Det er en skam, men her kan vi ikke pege på udefrakommende faktorer som en årsag. Her peger pilen entydigt på Naalakkersuisut, der dermed allerede er et dyrt bekendtskab for samfundsøkonomien.

Jeg må dog indrømme, at Naalakkersuisoq for Finanser og Indenrigsanliggender såmænd har gennemskuet, hvor Naalakkersuisuts politik bærer os hen. Og det er ikke nærmere drømmen om selvstændighed skulle jeg hilse og sige. Tværtimod har Naalakkersuisoq for Finanser og Indenrigsanliggender helt ret i sin påstand om, at udsigten til selvstændighed er blevet meget lang. Jeg er blot spændt på at høre, hvad koalitionspartneren Naleraq siger til dette? Er Naleraq virkelig enig i en økonomisk politik, der betyder, at drømmen om selvstændighed er sparket langt, langt ud i fremtiden?

Jeg forstår simpelthen ikke, at man så direkte ønsker at bekæmpe udsigterne til politisk selvstændighed. Hvorfor er det, at man ikke tør at have nogle visioner? Hvorfor er det, at man ikke tør investere i ting, der skaber vækst? Hvad er det egentlig man vil med den magt, som befolkningen tildelte partierne bag det nuværende Naalakkersuisut ved valget i april?

Jeg ved godt, at der nu er nogle, der vil skyde mig i skoene, at vi fra Demokraatit lige har siddet i Naalakkersuisut, og at vi jo bare kunne have gjort noget.

Men det gjorde vi faktisk.

De nye lufthavne, der bliver en motor for den økonomiske vækst i Grønland bliver kun anlagt, fordi vi fra Demokraatit udviste visioner. Husk på at partierne bag det nuværende Naalakkersuisut gjorde alt, hvad de kunne for at bekæmpe lufthavnene. Det var også det forrige Naalakkersuisut, der indgik aftaler med Danmark om hjælp til problemerne på det sociale område i Østgrønland.

Jeg har læst en masse vrøvl i medierne om, at det nuværende finanslovsforslag bygger på politikken fra det forrige Naalakkersuisut, og at vi fra Demokraatit derfor burde være tilfredse. Det er rigtigt, at det nye Naalakkersuisut er visionsløst, og derfor blot viderefører vores politik. Men vi ville aldrig stille os tilfreds med at stå stille. Demokraatit kæmper altid for udvikling og fremgang, og der skal derfor herske nul tvivl om, at et finanslovsforslag fra vores side ville være anderledes og mere visionært.

Først og fremmest ville vi sikre, at borgerne fik lov til at beholde flere af deres egne penge. Vi er økonomisk set kommet bedre end ventet gennem COVID-19-krisen, og der er derfor råd til at sænke eller fjerne en række afgifter på produkter som stort set alle grønlandere bruger. Vi ville fjerne afgifterne på the, kaffe og kød og vi ville sænke afgiften på sukker. Vi ville støtte virksomhederne ved at sænke selskabsskatten, og vi ville støtte fiskerne ved at fjerne ressourceafgiften på det kystnære fiskeri efter hellefisk. Afgiftssænkningen på sukker og fjernelse af ressourceafgiften på det kystnære fiskeri efter hellefisk er i øvrigt klokkeklare valglofter fra IA, og det er derfor med stærk forundring, at jeg må konstatere, at ingen af delene fremgår af finanslovsforslaget for 2022.

Alt det nævnte kan i øvrigt finansieres blandt andet ved at skære 1 procent på alle drifts- og tilskudsbevillinger på finansloven. På den måde sikrer vi to gode ting; borgerne og virksomhederne får flere penge til sig selv og den offentlige administration bliver slanket.

Men er der da så slet ikke nogen, der nyder godt af indholdet i finanslovsforslaget? Jo, det er der da.

IA har skam ikke glemt deres venner. ICC og Rådet for Menneskerettigheder, der begge har markante personligheder med historisk tilknytning til IA i ledelsen, får øget deres bevillinger. Her burde man måske have prioriteret de omsorgssvigtede børn eller den almindelige borgers hverdag, men IA har vurderet, at det var vigtigere, at vennerne fik lidt flere penge til deres organisationer.

Denne prioritering er vi fra Demokraatit naturligvis ikke enige i, og vi vil arbejde for, at prioriteringen bliver lavet om.

Demokraatit ser frem til, at finanslovsforhandlingerne begynder, og vi er bestemt villige til at gå på kompromis for at lande et godt resultat for borgerne og for landet. Men det kræver altså flere visioner, mere fokus på vækst og andre prioriteringer i forhold til, hvordan pengene skal fordeles.

Med disse bemærkninger henviser vi forslaget til grundig behandling i Finans- og Skatteudvalget.